

[Hans Hansen (Rørby).]

dømt sig selv. Det er uholdbart, og det betyder til syvende og sidst, at de rige bliver rigere og de fattige bliver fattigere. Smaafolk har ikke faaet de Lettelser, som Slagordene lovede, og saaledes vil det sandsynligvis ogsaa gaa denne Gang. De store Indtægter vil ikke blive mindre paa Grund af Skatterne; fordi den almindelige Tendens, ja, vi kan godt sige den almindelige Forretningssans, vil vælte Skatterne over paa Forbrugerne fra de paagældende Virksomheder og derved opkræve den paalignede Skat hos Forbrugerne. Det er den anden Side af Lovgivningen, som det forbavser mig at man endnu ikke er kommet til fuld Forstaaelse af inden for den store Del af det politiske Liv her i Danmark.

Vi kan ikke medvirke til en yderligere Udvidelse af hele dette System. Vi har Gang paa Gang, saa længe vi har haft Talsmænd i dette høje Ting, vendt os mod det, som her finder Sted, som i Virkeligheden aldrig nogen Sinde har været til Gavn for de fattige her i Landet, men som har ført til, at man gennem den sideløbende Stigning i de store Monopolindtægter og Formuer fik en Mulighed for at koncentrere Formuerne paa færre og færre Hænder, medens flere og flere Mennesker i vort Land blev uden Formue. Her er der sket en vældig Forskydning i Skattesystemet fra 1903 op til vore Dage.

Jeg vil derefter vende mig til de to Forslag, der er stillet af Det konservative Folkeparti. Det drejer sig om Indkomstbeskatning af de kooperative Virksomheder. Jeg har gennem mange Aar haft Lejlighed til at have disse Problemer inde paa Livet som Formand for en Brugsforening. De har været et staaende Forhandlingsemne inden for Bestyrelserne i Brugsforeningerne i mange Aar.

Jeg vil gerne sige, at man er fra alle Sider inden for Andelsbevægelsen og den kooperative Bevægelse indstillet paa, at Borgerne i vort Land skal være lige for Loven. Der er ingen, der vender sig mod dette, og der er ikke det mindste at sige til, at de Formueopsamlinger og Varelagre og alle de Ting, som de kooperative Bevægelser og Sammenslutninger raader over og har opsparet, saa længe Skattesystemet bestaar, bliver behandlet paa samme Maade ved en Formuebeskatning som alle andre. Det er der ikke det mindste at sige til. Men her drejer det sig om noget andet. Det drejer sig om en Indkomstbeskatning af kooperative Selskaber. Her ligger det saaledes, som alle, der har haft med det at gøre, vil vide, at Udbyttet af Medlemsskab

i et Andelsforetagende, en kooperativ Virksomhed, bestemmes snævert af Bestyrelsen selv, og vi har gennem mange Aar været klar over, at hvis der skulde komme en Beskatning paa Udbyttet, paa Indtægten fra Andelsselskaber i Form af direkte Dividendeudbetaling, saa vilde det være den letteste Sag af Verden at nedsætte Udbyttet. Rent teoretisk er der ikke det ringeste i Vejen for, at man inden for en Sammenslutning, inden for en Organisation, kan fastlægge Priserne saaledes, at der bliver Underskud ved Aarets Slutning. Der er ikke det mindste i Vejen for, at Priserne paa de Fakturaer, der kommer fra Grossisterne, fra Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, kan forhøjes med en mindre Procent end nu, hvad der vil betyde en Nedsættelse i Varepriserne for Forbrugerne. Men hvad vil det føre til? Det vil føre til, at Varepriserne bliver direkte nedsat, og jeg forstaar jo, at det er Lovforslagets Hensigt at opfylde et gammelt Ønske inden for Handelsstanden om Beskatning af et Konkurrenceforetagende som Andelsbevægelsen og Brugsforeningsbevægelsen for at skabe et Ligeretsforhold eller i hvert Fald blive fritaget for en Konkurrence, der er skattefri. Se, hvis man nu gik til at nedsætte Vareprisen, og det bliver den økonomiske Følge, vilde det være den simpleste Sag for den jævne Husmoder at regne ud, hvor hun skulde gøre sine Indkøb, og hvis f. Eks., for at nævne et Tal, en Vare koster 21 Øre i en Brugsforening, men 22 Øre hos en privat handlende, saa vil alle Forbrugerne — det ligger i Sagens Natur — strømme derhen, hvor man direkte sælger Varen billigst.

Derfor vil et Forslag af denne Art, selv om det har til Hensigt at imødekomme et Krav fra Handelsstanden om Ligestilling, ramme Handelsstanden. Det vil aldrig komme til at gøre hverken fra eller til i Forholdet over for Andelsbevægelsen eller Brugsforeningsbevægelsen, men det vil tvinge Andelsbevægelsen og den kooperative Bevægelse til at fravige det gamle Princip, at man fastsætter Priserne paa samme Maade som den private Handelsstand for ikke at konkurrere med denne, men udbetaler det eventuelle Overskud, der indvindes, som Dividende til Forbrugerne. Det er Princippet, men hvis man beskatter dette Overskud, vil man tvinge Andelsbevægelsen til at nedsætte Varepriserne, og derved vil man direkte ramme Handelsstanden paa en helt anden Maade end under de nuværende Forhold.

Vi vil derfor afvente, hvordan For-